

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden pénteken 16 oldal terjedelemmel.

A „Magyar Néplap“ előfizetési ára: Egész évre 1 frt 80 kr. Fél évre 95 . Negyed évre 50 . Egyes szám 4 kr.	A „Magyar Néplap“ és „Mezőgazda“ előfizetési ára: Egész évre 3 frt — kr. Fél évre 50 . Negyed évre — 80 .	Felelős szerkesztő: LEPSÉNYI MIKLÓS. Társ-szerkesztő: NÉMETH GELLÉRT.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. ker., Döbrentel-utca 18. sz. — Ide küldendők az előfizetési penzek, valamint a lapba szánt mindennemű közlemények, és esetleges reklamációk. Egy 5 hasábos hirdetési nonparailsor ára 10 kr.
--	--	--	---

A függetlenségi párt.

A cég fejének, Irányi Dánielnek halála óta két dolog jellemezte a függetlenségi cimer alatt ámitó pártot. Egyik a *belső surlódás*, amely önző szemlélyi szempontokat vitt mindig az elvi kérdések közé, másik a szabadelvű kormányoknak suba alatti való *támogatása*.

Mind a kettőben leginkább a saktervédő *Eötvös* Károly volt ludas. Ahol Eötvös van, onnét a béke, nyugalom és egyetértés ki van zavarva. Az ő veszekedő természete a békét meg nem tűri. Nem is egészséges ha naponkint hajba nem kaphat valakivel. Amellett erőszakos, türelmetlen, elkapatott, ki magán kívül az egész világot ostobának tartja. De gőgje annyira még se terjed, hogy a husos fazék urai

Albrecht, királyi herceg.

előtt meg ne hajolna. Oh, azokat nagyra becsüli! Szóval, szakasztott mása Szilágyi Dezső miniszternek. Mindkettő egyformán goromba, egyformán kiméletlen, egyformán gőgös, egyformán kész ellenségeskedni is, kormánypártiaszkodni is, amint a gescheft magával hozza. Mert fő a haszon! Nem hiába, hogy mind kettő *kálvinista*. Ez megfejt mindent. Ugyanaz a szellem lengi át működésüket, mely a történet bizonyossága szerint a kálvinizmus bélyegét képezi.

A kálvinizmust is az a jelige vezette mindenkor, mely Eötvös-Szilágyi kálvinista prófétákat vezet: *A haszon minden előtt*. A kálvinizmus, az anyaszentegyház virágos fájáról letört eme száraz ág, ugyan

Szives bizalommal kérjük tisztelt elbarátainkat, lapunknak apostoli buzgósággal való folytonos terjesztésére, mert magasztos eszméink magvait csak így leszünk képesek széles körben elvetni és magunknak a jövőt biztosítani.

Szerk.

váltig tiltakozik ez ellen és nagyon szereti *hazafiságát* hánytorgatni, de aki a történelmet ismeri, és — hogy Eötvös ur szavaival éljünk, — nem tűzre való forrásokból ismeri, az nagyon jól tudja mi értéke van e hánytorgatásnak és tiltakozásnak. A történet feljegyezte, — és bármily érdes nyelve legyen is, lapjairól e följegyzést le nem nyalhatja se Eötvös-Szilágyi, se Thaly Kálmán ur, — hogy a törököt a kálvinisták hozták e szerencsétlen hazára; midőn mi csatákat vívtunk a pogány csordával, a kálvinisták a törökök táborában hadakoztak ellenünk és saját hazájuk ellen; Betlen a nagy kálomista fejedelem térdre hullt a török szultán előtt és mily őszinte vallomást tett: *„Ine, Magyarországot felséges uram lábaihoz teszem.”* Soha se volt nagyobb ellensége a magyar alkotmánynak, a magyar nyelvnek, a magyar nemzeti eszmének II. József császárnál, és a kálvinisták ezt a császár felistenek tartják, halálakor alig tudtak vigasztalódni. Nagyon szeretik e derék urak Haynaut és Bachot szidalmazni, pedig míg a hatalom ezek kezében volt, ugyancsak iparkodtak körülöngieselni őket. Sőt a kálomista Róma, híres Debrecen városa nagy érdemeikre való tekintettel *diszpolgároknak* is megválasztotta őket!

Ugyanaz a szellem, mely eme tényekben megnyilatkozott, ugyanaz tűnik ki a két nagy kálvinistának, Szilágyinak és Eötvösnek működéséből is. Ajkukon a haza, de szívéktől messze van. Csak amolyan légyapapirosnak tartják eme magasztos fogalmat, mely a könnyen hívők elszédítésére való.

Kétségbevonhatlanul beigazolta ezt Eötvös ur kacérokodása a kormánypárttal. Kiszakadt a függetlenségi pártból, hogy a kormányt támogathassa. De azért a *függetlenségi* cégér alatt árulta tovább is népámitó eszméinek zavaros lőrését. Azt mondja, hogy függetlenségi pedig szabadelvű párti; azt szeretné elhíttetni, hogy ellenzék, pedig mindenki tudja, hogy a kormánypárthoz tartozik ő is s ellenzékeskedése csak népbolondítás. Jellemes ember bár nem valami nagyon találhatja irigylésre méltónak ezt a szerepet, de mivel a husos fazék körül ülni nem kellemetlen, akárhányan találkoztak a függetlenségi cégérű urak között, kik a kálvinizmus szelleme és Eötvös Károly példája szerint szerettek volna Egiptom fazekainak boldogító árnyába jutni.

A sok epedést végre is egy merész, határozott lépés követte. Ráléptek Eötvös Károly utjára. A vezér persze Szolnok város megabucgolt képviselője, *Justh* Gyula s a követők azok a jeles firmák, kik titkon már eddig is, de, leginkább az egyházpolitika tárgyalása alkalmával a kormány mellett voltak.

Alább kinyomatjuk neveiket, hogy ismerje meg a közönség a függetlenségi párt alját. Nyilatkozataikban ütik mellüket s nagy hangon próbálják azt a hirt terjeszteni, hogy elvhűségük, a 48-as elvekhez való szilárd ragaszkodásuk miatt léptek ki a pártból. Csakhogy ezt gondolkodó ember el nem hiszi ám. Hát ugyan ki tette a pártban lehetetlenné, hogy elvhűek legyenek? Hát eddig nem követhették elveiket? Sőt elveik ellenében a kormányt is támogathatták, oly nagy szabadságot élvezének. Hanem más itt az ok. Feszélyezte a függetlenségi cégérű titkos kormánypárti urakat azon pártbeliek szemrehányása, kik zászlóhagyásukat folyton fölhánytorgatták nekik. Szabadulni akartak a szemrehányástól, azért kellett *Justh* és *Komjáthy* vezetése alatt elszakadniok és a függetlenségi pártot a kétfejű sas mintájára alakítaniok át.

Az egyházpolitikai kérdések senkire se mértek halálosabb csapást a függetlenségi pártnál. E pártot e kérdések megtépték, megtörték, hitelet és tekintélyét teljesen tönkre tették, alarcát leszakgatták s a nagy közönség, mely e párt iránt eddig bizonyos kegyelettel viseltetett, ma már tisztán látja, hogy nagyobb ámitást a nép vonzalmával még soha se üztek, mint a függetlenségi honatyák, kik színre tetszetős szólamokkal traktálták ugyan a közönséget, de suba alatt ők is ott kanaláztak a szidott husosfazékban, a szabadelvű pártiakkal.

Az eddig erős párt derékon törött, a kormánypárt végtelen öröme. Igaz, hogy eddig se volt nagy oka e párttól tartani, — hisz csak annyi kellemetlenséget csinált, amennyi a miniszter urak kártyáinak elrendezett egymásutánját meg nem zavarta, de most még kevésbbé jöhet számba. Egymással kaptak hajba, tehát a kormány nyugodtan alhatik. Mig önkeblüket tépik, a külső ellenségnek nem kell remegnie.

A szegény magyar nép nem adhat elegendő hálát az Istennek, hogy a **néppárt** megalakult. Mily szomorú, mily sivár volna sorsa a *néppárt* nélkül. Teljesen ki volna szolgáltatva azon pártok zsákmányául, *melyeknek egyike se érdemli meg támogatását*. A néppárt nélkül vagy a nyilt vagy a titkos kormánypártot (azaz a függetlenséget) kellene támogatnia. De hát van-e oka, hogy akár az egyik, akár a másik iránt bizalommal viseltessék és zászlaját lelkesedéssel támogassa? Bambának kellene lennie, ha csalódásai után is bizalommal viseltetnék a nevezett pártok iránt. Az eddigi pártok részéről csak csalódás érte a népet. Nem volna-e esztelen, ha tovább is csalódnia akarna? A kormánypárt kormányzási képességei felől egyedül az adóprés csavarásában nyújtott bizonyítványt. A függetlenségi párt pedig csak üres szólamokkal traktálta a közön-

séget. A valódi közérdek iránt azonban se egyiknek, se másiknak nincs érzéke. A szegény emberek ügyeit egyik se karolta föl. A kisgazdák, kisiparosok és napszámosokról, valamint a munkásokról, a kormány megfélemezett a függetlenségi párt pedig soha nem hozta szóba a nevezettek érdekeit. Sőt, hogy a néppárt e fontos kérdéseknek előkelő helyet adott programjában, miáltal a nép rokonszenvére érdemessé tette magát, a függetlenségi párt nem kevésbé gúnyolja, gyalázza, üldözi érte, mint a kormánypárt. Ha igaz barátja volna a népnek, ha valóban a nép javát óhajtaná, kezet nyujtana a néppártnak, üdvös törekvésében. De a néppárt programjának megvalósulásától jobban fél mint az ördög a tömjénfüsttől. Pedig hát tessék a programot elolvasni s tessék megmondani: melyik pontja nem jó, melyik pontja veszedelmes, melyik pontja nincs a közönség előnyére? Van-e abban a programban csak egy sor, egy mondat, melynek megvalósulásáért a népnek és a nép barátainak nem kellene epedve epedniök? Nem, annak a programnak minden mondata a nép javát, a haza üdvét célozza! S a függetlenségi párt csak úgy üldözi a néppártot, mint a kormánypárt. Miért? Mert csak úgy nem barátja a népnek mint amaz. Fél a nép javát előmozdítani. Szegénységben és sötétségben kívánja tartani, mert míg szegény és ostoba, addig könnyebben el lehet vele bánni, könnyebben el lehet nyomni. A zsarnokok soha se szerették ha a nép tisztán látott és jómódu volt. A függetlenségi pártban pedig nem kevesebb a zsarnoki hajlam, mint Tisza ur pártjában. Érthető tehát, hogy a *néppárt* egészséges és népboldogító üdvös mozgalmát nem szívesen látja.

Hanem e párt piszkolódása meg nem tántoríthatja a józan népet. A függetlenségi párt önmagát is folyton piszkolja, saját tagjait is egyre gyalázza, egyik a másikat kitagadja. Az ilyen pártnak se hitele, se becsülete a józan ember előtt nem lehet.

Van ugyan egy-két tiszteltre méltó alakott de ezeknek, ha választóik bizalmát meg akarják tartani, ki kell lépniök abból a csudálatos pártból és átlépni a néppárthoz. Választóikat föl is kérjük: hívják fel őket, lépjenek a *néppárt* kebelébe, hogy ezután is tömörülhessenek zászlaik alatt. Adják tudokra, hogy a jövőben *csak néppárti* jelöltre szavazhatnak, mert a néppárt programja mellett a többi pártok programjai semmit se érnek. Hogy tehát támogathassák, hagyják el az eddigi pártot és szegődjenek a *néppárthoz*.

A függetlenségi pártnak nagy tekintélye eddig se volt, de ketté szakadása után még kisebb lesz. Lassankint át fog alakulni *kálomista párttá*

és végül föl olvad a kormánypártban, melyhez titkon eddig is tartozott.

Támogatóit egyedül a kálomisták fogják szolgáltatni, akik a hatalom árnyékában soha se érezték rosszul magukat és ha lehetett jól belekapaszkodtak, mint Tisza Kálmán, Szilágyi Dezső és Bánffy Dezső példája igazolja.

Hogy ezek után a kormánypártra való felszívadás ellen nem fognak tiltakozni, hát az igen természetes. Vajjon tiltakoztak-e az ellen a nagykőrösi, ceglédi, kecskeméti kálvinisták, hogy képviselők a kormány kátyuba szorult szekerét emelgették? Azt mondják e derék hazafiak haszon mellett a *közügy és népérdek elárulása* se szégyen.

Csak siessetek garázdálkodni, mert jó világok napja alkonyul, A néppárt eszméje terjed s elterjedtével az önzés apostolainak és becsület Judásainak kampesz.

Az az idő midőn legszámbajövőbb párt a néppárt lesz, nincs messze.

Nincs messze, mert a becsületes emberek mégis többen vannak mint a becstelének.

Népbarát.

POLITIKAI HIREK

A néppárt a képviselőházban. Mult szombaton szólt fel a képviselőházban dr. *Zelenyák*, a néppárt egyedüli képviselője. Hogy mennyire feszélyezi az egymással jól megalkuvó képviselő urakat dr. Zelenyák állásfoglalása, leginkább kitűnt abból az indulatosságából, melyel beszédét kísérték. Minden áron zavarni és megakasztani törekedtek. Türelmetlenül belekialtoztak beszédébe, gúnyos nevetéssel igyekeztek zavarni, majd hangos beszélgetést kezdtek. De a derék szónokot mindez nem zavarta meg. Elmondta okos beszédét az akadekoskodás dacára is, még pedig szépen, értelmesen, magyarul és bátran. Zelenyák után Eötvös Károly állott föl. Mint a szelid galambra a kánya, úgy csapott a néppártra a a tiszaezslári saktervédő. Nem a kormány javaslatával foglalkozott hanem a néppárttal, iparkodván minden rágalmat reakenni. Csakhogy hazudozásával egy kicsit már elkésett Eötvös ur, mert a nép a néppárt forgalmával tisztában van s mindent elhíthetni nem lehet vele. A rágalmakra mindig azzal fog felelni: *Éljen a néppárt!*

A függetlenségi párt kettétörése. A néppárt nagy fejfájást okozott a függetlenségi uréknál. Látták, hogy a becsület fogy, a nép kezd tisztán látni. Persze, hogy nagyon megijedtek ettől. Valamit kell tenni, mondák. S tették. Kapocsffy Jenő egy indítványt adott be, hogy válasszon a párt egy bizottságot, mely beköborolva az országot rendezze a függetlenségi párt ügyét s nyerjen neki híveket. Justh Gyula a pártelnök nem találta helytelenek az indítványt, csak hogy a bizottság kiküldését önmagára nézve sértésnek vélte. Azt akarta tehát, hogy

az elnököt, azaz *öt* bizzák meg a szervezés vezetésével. A többség azonban nem nagy véleménynyel lehetett Justh ur képességei felől, mert Kapocsfy indítványát fogadta el. Ennek következtében Justh kilépett a pártkörből és vele a következő képviselők is:

Baky István, Barabás Béla, Beniczky Árpád, Beniczky Miksa, Bornemissza István, Boda Vilmos, Csávozszy Lajos, Endrey Gyula, Farkas Balázs, Geneszy Albert, Haviár Dániel, Hély Ignác, Hoitsy Pál, Illyés Balint, Isaák Dezső, Justh Gyula, Kállay Lipót, Kiss Albert, Kolozsváry-Kiss István, Komjáthy Béla, Konkoly-Thege József, Kemény Pál, Lukács Gyula, Lakatos Miklós, Madarász Imre, Meskó László, Mülek Lajos, Nánásy Gyula, Noszlopy Gyula, Olay Lajos, Pap Elek, Pogány Sándor, Putnok Mór, Rigó Lajos, Szemere Huba, Thaly Kálmán, Thold Dániel, Tóth János, Tóth Ernő, Veres József.

Ugyan mi lesz még ebből a folyton marakodó kétfejű pártból!

Albrecht kir. herceg utolsó útja.

A gyászmenet.

Albrecht kir. herceg temetése az elképzelhető legnagyobb gyászpompával és fejedelmi fényvel 26-án délután ment végbe, Vilmos német császár személyes részvétele mellett.

A temetésről a következő tudósításaink vannak:

Délután igen szép idő kedvezett a temetésnek. A rendkívüli katonai pompa, a nagyszámu külföldi előkelőség jelenléte és az óriás néptömeg a temetést rendkívül fényessé tette.

Félháromkor vonultak a csapatok, ezuttal a szokásos zeneszó nélkül s elfoglalták rendeltetési helyüket.

A hallottas menet a Hofburgból indult meg. Élén egy lovasszázad haladt, ezután egy udvari furir jött lovon, az elhunyt szolgálati személyzete, udvari lakájai és tisztviselői, egy kamarafurir, a volt parancsörtsztek küldöttsége, a szolgálatban volt szárnysegédek, azután báró Piret, az elhunyt főudvarmestere, két udvari furir, majd a hat fehér ló által vont vörösszínű gyászkocsi a koporsóval. A koporsó mentén kétfelől négy udvari lakáj, két teremszolga és égő viaszfáklyákkal négy apród haladt, hat tűzér-testőr haladt jobbról és hat magyar testőr balról, azonkívül a darabonttestőrség nyolc lovasa jobbról és ugyanannyi balról rendes kísérettel. Azenfelül a kocsiól jobbra báró Appel tábornok lovagolt, mint a legidősebb hadparancsnok és balról gróf Uexküll-Guillenbrand, mint a bécsi hadtest parancsnoka.

A halottas kocsi mögött a király haladt huszár-tábornoki egyenruhában, jobbján a német császár magyar huszárezredesi egyenruhában.

A két uralkodót az idegen fejedelmi személyiségek, a kir. hercegek, külföldi tábornokok, az elhunyt kir. herceg ezredeinek küldöttsége s a bécsi tisztikar követték. A magyar honvédség küldöttsége nagy feltűnést keltett. A testőrgyalogság az egész gyászmenet két oldalán folyton velehaladó sorfalat képezett, ezután egy kombinált zászlóalj következett és végül ismét egy lovasszázad zárta be a menetet.

Menetközben a trombitások a Generalmarsot fújták, a katonazenekarok is kivonultak, de nem játszottak.

Az óriási menet a maga tarka külsejével rendkívül sűrű katonai sorfal közt vonult tova. A Hofburgtól

ugyanis a kapucinus templomig nagy tömegekben, ketős, sőt néhol négyes sorfalakban mintegy 39 zászlóalj, tehát majdnem két teljes hadtest volt felállítva.

Az egész utat végig a merre a menet haladt, sok ezerre menő közönség foglalta el. Az erkélyek és ablakok mindenütt tömve voltak.

A beszentelés.

Ez alatt a kapucinus templom hajójában, mely szokatlanul komor mezt öltött, már fél három előtt mindazok egybegyültek, a kik mint nem katonák a menetben magában nem vettek részt. Mindezek a hajó jobb oldalán foglaltak helyet, míg a baloldal a menet megérkezéig teljesen üres maradt; csupán gróf Hunyady főszertartásmester tesz hol itt, hol amott intézkedéseket. Később Hohenlohe herceg főudvarmester, gróf Trautmansdorf főkamrás és gróf Széchen főmarschall is megérkeztek.

A hajó jobboldalán ott voltak mindazon diplomáciai képviselők, és külön kiküldött követek — mindannyian nagy díszben — a kik idegen államfőket képviseltek, de a kik nem voltak katonák. Hozzájuk csatlakozott Agliardi pápai nuncius. Itt gyűltek össze fényes magyar díszben: Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, gróf Kálnoky közös külügyminiszter, Kállay közös pénzügyminiszter, gróf Festetics, Perczel Dezső, Josipovich Imre és báró Jósika Samu magyar miniszterek. Jelen volt továbbá: Szilágyi Dezső, a magyar képviselőház elnöke, gróf Khuen-Héderváry horvát bán, Gyurgyevics a horvát tartománygyűlés elnöke, Schusztér és Szemrecsányi püspökök, gróf Károlyi Tibor, gr. Széchenyi Gyula főajtónálló, Tóth Vilmos a közös főszámszék elnöke, gróf Csekonics András, Giczgy Béla, nyug. altábornagy, gr. Szapáry Gyula, gróf Hunyady Imre, Gromon Dezső államtitkár, báró Nikolics Feodor, gróf Nákó Kálmán, gróf Esterházy Pál és Stojanovic báró képviselő, Chlumetzky báró az osztrák képviselőház elnöke, Abrahamovics és Kathrein az osztrák képviselőház alelnökei; Bacquehem marquis, gróf Schönborn, gróf Wurmbbrandt, Madeysky, Plener és Jaworszky osztr. miniszterek, Salewzski, Bezeczky, gróf Hohenwart Lobkovic tartomány marschal, Gautsch, Steinbach, Kiemannsegg gróf, helytartó, Jansekovics, Badeni gróf helytartó, titkos tanácsosok.

A minden részében fekete posztóval bevont templom számos helyén, kisebb-nagyobb példányokban ott diszgett az elhunyt kir. herceg cimere, tudniillik az aranygyapjas-rend láncával körülvett, három részre osztott pajzsa a habsburg-lotharingiai háznak, a mely fehér alapon, koronázott hermelinen nyugszik. Ily cimere fedte az oltáron levő nagy keresztet is, a mely e felírást viselte: „Albertus, archidux Austriae. MDCCCXCV”.

Délután 3 és 1/2 órakor jelentettek, hogy a menetet közeledik. A papság Gruscha bíboros hercegérsek vezetésével, az Augusztnier- és Tegethoff-Strasse-n át a Neuer Marktra ment, hogy onnan a menet élén haladjon.

Egyidejűleg a kolostori étteremben összegyűlt kir. hercegnők az oltár előtt elhaladva a templomba jöttek és csendesen helyet foglaltak. A hölgyek mind mely gyászban jelentek meg és sűrű fátyol fedte arcukat. A zenekar kis emelvényén a kamarások és asztalnokok jelentek meg.

A templom elé érkezvén a gyászkocsi, leemelték a koporsót, a melyet a papság élén a hercegérsek fogadott. A templomba először a papság lépett be, majd koporsó mellől az ott haladt hat-hat testőr és ezután vált láthatóvá a koporsó, a melyet nagy díszbe öltözött szolgák vittek s az égő gyertyákkal körülvett aranyhimzű fehér atlaszterítővel bevont ravatalra helyezték.

Ő felsége és Vilmos császár erre a templomba léptek és a hajó baloldalán, a ravatalhoz legközelebb álló két imazsámolyhoz mentek. Utánuk jöttek a kir. hercegek, az idegen ezredek küldöttségei, a gyászmenetben részt vett titkos tanácsosok, s a tábornokok közül a titkos tanácsosok.

Királyunk balján Vilmos császár ült, a Szent-István-rend nagykeresztjének szalagával,

Ő felsége imazsámolya mellett az első sorban ültek gyászolók: *Mária Terézia* württembergi hercegnő, *Izabella* kir. hercegnő és *Izabella* szász hercegnő, azután *Frigyes*, *Károly*, *István*, *Jenő* és *Reiner* kir. hercegek, *Albrecht* württembergi herceg, *Ulrich* württembergi herceg, — az egyetlen a jelen volt urak között, a ki frakkban és fehér nyakkendővel jelent meg, — *János György* szász herceg.

A koporsót Gruscha, biboros hercegek szentelte be, mire az udvari zenekar énekesei elénekelték a „Liberia“-t. Ezután felemelték a koporsót és gyászimák közt fáklyakisérettel levitték a sirboltba. A papság ment elől; az első főudvarmester következett a pálcával; azután az elhunyt kir. herceg főudvarmestere és két szárnysegéde, a testőrök és az apródok, a kik mind le kísérték a koporsót a sirboltba.

Abban a pillanatban, a mint levitték a koporsót, megkezdte a kivonult katonaság a tisztelgő lövéseket, még pedig oly módon, hogy a Heinrichhoftól kezdődőleg a Burgig és onnan vissza a kapucinustemplomig sorban minden zászlóalj megadta a sortüzet; egyidejűleg a Schmeltz-téren két tüzérandár minden ágyujával három lövést tett.

A sirboltban még egyszer beszentelték a koporsót. Ezalatt ő felsége *Vilmos* császárral készen álló kocsijához ment, a melylyel az uralkodók a Hofburgba hajtattak. Csak az utolsó beszentelésnek is befejeztével, midőn a papság is visszatért és az első főudvarmester átadta a kapucinusok quardiánjának a koporsó kulcsait, távoztak a gyászszertartáson résztvevő vendégek a templomból.

A német császár látogatásai.

A német császár délben meglátogatta a kir. hercegeket és az idegen fejedelmi személyiségeket, kik délután viszonzták a látogatást. Délután 5 órakor Vilmos császár a Hofburgból gyalog ment a külügyminiszteriumba, a hol fél óráig tartó látogatást tett gróf Kálnoky külügyminiszternél, mire visszatért a Hofburgba. A családi ebéd után Vilmos császár elbucszott az uralkodóház tagjaitól és azután fél 8 órakor gróf Eulenburg nagykövethöz hajtattott, kinél másfél óráig időzött. Vilmos császár koszoruját délután fél 6 órakor tette le egy perosz tábornok Albrecht kir. herceg koporsójára.

Vilmos császár 28-án este 8 órakor tért vissza Berlinbe.

Dr. Zelenyák János beszéde.

(Tartotta a képviselőház febr. 23-iki ülésén)

T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk! Midőn az 1895. állami költségvetésről szóló törvényjavaslat tárgyában a t. ház figyelmét igénybe venni bátorodom, teszem ezt egyszerűen azon indokból, hogy röviden jelezhessem álláspontomat, mely a költségvetés el nem fogadására készlet. (Halljuk a baloldalon.)

T. ház! Tagadhatlan tény, hogy Európa összes államai között Magyarország áll legizoláltabban, tisztán

önmagára, önerejére utalva és ha itt ott sikerül is egyik vagy másik nemzet rokonszenvét kivívnia, e rokonszenv gyökerei mélyen belenyulnak a hamisíthatlan magyar nép természetébe, melylyel sokszor önbaját felejtve, a leigázott népek felkarolására törekedett s törekszik. (Halljuk! Halljuk!)

De e rokonszenv sokszor csak üres látszat volt, mely mint a köd széteszlott, ha a magyar hős karja által kivívott győzelmi babért az általa fölzsabadítottak kezére juttatta. Önzetlen önfeláldozásáért a magyart lenyűgzés érte, önzetlen önfeláldozásáért csalódás kísérte. (Zaj a jobboldalon. Halljuk! Halljuk! a baloldalon.)

A történet lapjai világosan mutatják, hogy a magyarnak csak egy intő szózat jutott osztályrészeül: „Segíts magadon és megsegít az Isten!”

Beöthy Ákos: Ez igaz! (Derűtség a baloldalon.)

Zelenyák János: önerejére utalva viharokkal dacolt, ádáz ellenségeket tiport le és fényes győzelmeket jegyzett a történelem lapjaira. És vajjon ezen kivívott dicső győzelmek eredményét minék tulajdoníthatja? Tulajdonította egységes összetartásának, önálló magyar géniuszának. (Halljuk! Halljuk!)

Mint szerves egész önzetlen hazafiui géniusza által vezérelve rakta le nagyságának amaz alapját, melyet idegen népek megirigyeltek tőle. Idegen szellemet törvényhozásában egyszerűen megmételvezését látta saját géniuszának.

A mig magyar volt, a magyar nagy volt.

Az idők rohamos árja azonban behömpölygette ebbe az országba az idegen szellemet is; azóta a nép ereje hanyatlani és fajába helyezett bizodalma is sülyedni kezdett. (Zaj a jobboldalon. Halljuk! Halljuk!)

Sülyedni kezdett, mondom a magyarnak önbizalma és ha végig nezett saját hazáján, bizonyára maga is beismerte: „Mi a magyar most? rut sybarita váz! (Derűtség a jobboldalon. Halljuk! Halljuk!)

És ha most végig nézünk ezen az országon, vajjon mit látunk? Azt, hogy a magyarnak multja dicső, jelene sivár, jövője pedig aggasztó. (Egy hang a jobboldalon: Borzasztó! Derűtség.) ha ezen magyar géniusz-nak itt e hazában fényes hajlékot nem építünk. (Halljuk! Halljuk!)

T. ház! Egy kérdés tolu most elém: vajjon mi-ben keressem én e nyomasztó helyzet tulajdonképeni kuforrását? (Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) Hiszen ezen magyar népnek van alkotmánya. van önálló, független magyar kormánya. (Derűtség. Zaj.) szóval van, mint a magyar néppel elhitetni akarják, mind az, ami alkotmánynyal bíró népet boldoggá tehetne, és mégis duzzog a magyar nép, elégedetlenkedik, sebeire utal és azt mondja, ezek a sebek azért fájnak annyira, mert önfiai ütötték. Ezen független kormány mostanában rendszeresen idegen népek törvénytárából átvett és hevenyében átdolgozott törvényekkel igazgatja a népet vagy ha azok elégtelenek, rendeletek útjára lép; ezen idegen szellemnek beavatkozását nem tudja eltűrni a magyar géniusz, mert attól tart, hogy csufjává válik saját magának, midőn a német Michelnek hosszú ingében jelenik meg a magyar földön.

Mondom ez a nép elégedetlenkedik, elégedetlenkedik pedig azért, mert még ez a föld is, melyből él, melyet ő ápol és megdolgoz, még ez a föld is hűtlen lett hozzá. Az adóterhek napról-napra nőnek, mig az árak csökkennek. A törvénytárak szaporodnak törvényekkel, a szegény nép éléstára pusztul. (Egy hang jobb felől: Jaj, de szép! Derűség. Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Nem bizik ez a magyar nép most sem abban a rendszerben, mely 25 esztendőn át jogokat ígért, de

nem adott, nem abban a rendszerben, mely semmi egyebet nem nyújtott, semmi másnak nem tekintette, mint adófizető tárgynak. Nem bizik tehát abban, de bizik még saját magában és abban az intő szövegben, hogy segíts magadon és megsegít az Isten. És ő segíteni akar magán, hogyan? miként? Megindít egy mozgalmat, melylyel meg akarja dönteni azt a rendszert, mely abba a helyzetbe sodorta. Itt a házban felhozott, hogy országsszerte van bizonyos mozgalom, melyet néppárti mozgalommal kereszteltek el. Ezen népmozgalmról mondták, hogy semmi egyéb, csak ürügy és látszat, mert nem a nép anyagi és szellemi jólétét kívánja előmozdítani. Azt mondják, hogy hamis jelszavak azok, melyek annak a mozgalomnak a zászlajára írvák, tudniillik a néperdeké.

Kérem szépen, azt mondták, hogy igaz, én azt mondom, nem; nem pedig egyszerűen azért, mert ezt a jelszót mi átvettük azoktól, akik 25 esztendőn keresztül hangoztatták, hogy a nép érdekében működnek; önmuknél ez igaz jelszó volt, nálunk hamisnak bélyegzik. Ez a híres liberális osztó igazság. A nép látván, hogy ezen rendszer mellett többé már nem boldogulhat, segíteni akar maga magán. Nem azért, hogy az egyes pártokat megbomlassza, hanem, hogy az egységes nemzeti geniusznak itt e hazában a pártok között és a pártok segítségével jó és szép otthont készítsen. (Halljuk! Halljuk!) Ezen mozgalom létjogosultságát kétségbevonni bizony a mai körülmények között nem lehet. Épen az, hogy annyi piszkot szórnak rá, mutatja, hogy igenis létjogosultsága van. Elnevezhetik őrlőgőnek, (Igaz! Ugy van! Derűtség. Halljuk! Halljuk!) akárminek, de mivel a *népből indult ki, a nép fogja folytatni és megakadályozni nem fogják.* (Derűtség és felkiáltások jobbfelől: A reverendák.) Nem mi dobtuk az üszköt a nép közé, mint azt sokan hirdetik, ezt az üszköt az a rendszer dobta, melylyel maga a nép megelégedni nem tudott. A mozgalmat nem mi indítottuk meg, hanem annak melegágya ott fekszik a liberális rendszerben. (Derűtség jobbfelől és a szélső baloldalon. Zaj).

Továbbá az mondatik, mintha ezen mozgalom által a felekezeti béke megrontatnék. Kérem szépen, mindnyájan tudjuk, hogy nem felekezeti békének a megbontására törekszünk, hanem igenis mivel Magyarország szükségére van összes erőire, azokat összeolvasztani első és főkötelességünk. Már kérem az, hogy egyik vagy másik felekezet a saját vallási tétéleit védi, hogy t. i. azokból a sarktétélekből egy rendszer kedvéért nem enged semmit, ez még nem felekezeti békének megbontása. Valamint én hitemet nem tudom feladni, ugy nem követelhetem, hogy azt az én kedvemért más megtegye.

Hittem sarktétéleit megvédem és azért örömmel szemlélem, hogy a nép vallásos érzületét megsértve látja azon törvények által, melyek nem kebeléből, nem vágyaiból és óhajából kerültek ki, hanem melyek egyszerűen a meddőségben szenvedő kormányának eledelét képezik. (Derűtség jobbfelől.) A kormányzat hét sovány esztendejében átvették boldogult Irányi örökséget, nem hogy felneveljék, de hogy elneveljék. (Derűtség.)

Most sines ám a liberális rendszer tisztában azzal, hogy miként fogja életbe léptetni ezen törvényeket. Más uton bizonyára nem, mint ugynevezett rendeleti vagy ukázos uton, szuronyt szegezve vagy karhatalommal. (Derűtség. Mozgás.)

A felfogás minőségét én nem tekintem, hisz ez az emberek gondolkodásmódja szerint változik. Én határozottan kijelentem, hogy az üszköt a vallás szentélyébe a liberális rendszer dobta bele.

Komjáthy Béla: Amen! (Nagy derűtség a jobb és a szélsőbaloldalon.)

Zelenyák János: Most izgatónak neveznek minket, mikor mi nem támadó, csak egyszerűen védő álláspontot foglalunk el. Nem támadunk mi senkit, csak a saját vallásunkat megvédeni, megoltalmazni akarjuk, abban pedig nem fog megakadályozni senki, mert ez erkölcsi kötelességünk. (Zaj. Halljuk! Halljuk!)

Az mondatott továbbá, hogy izgatunk a törvény ellen. Ha egy törvénynek, a melyet mi sérelmesnek ismerünk el, átalakítására vonatkozó törekvésünk izgatás, akkor ez is az; de ilyen tekintetben izgatott már a t. kormánypárt is, midőn a szentesített törvénynek módosítását követelte s keresztül is vitte. Sőt, hogy többet mondjak, ott van p. o. az anyakönyvvezetésre vonatkozó új, — nem tudom, határozat-e már, vagy nem az, de bizonyára tervbe vétetett — az az eljárás, hogy t. i. a néptanítók legyenek az anyakönyvek vezetői. Hogy mit mond a törvény, azt a t. képviselőház jól tudja, hogy t. i. ilyen hivatalt néptanító nem viselhet. Ekkor kimondatik és pedig tisztán a t. miniszter ur rendeletével, hogy az anyakönyvvezetés nem közhivatal. A törvény nem respektálása a kormány privilegiuma.

A mi az anyakönyvvezetést illeti, ne gondolja ám a t. képviselőház, hogy a papság talán elégedetlenkedik a miatt, hogy az anyakönyveket elveszik tőle. Megbízható volt az mostanáig is és jön idő, mikor bizonyos kérdésekben épen ezen megbízható közegekhez fognak fordulni. (Ugy van! balfelől.) Az egyház papsága ezen-tul fogja vezetni saját körében a mint vezette mostanáig és bízva bízom benne, hogy eljön az idő, midőn e papsághoz fordulnak felvilágosításáért, vagy pedig határozott és tiszta kivonatért.

A mi az u. n. szocializmust illeti, (Halljuk! Halljuk!) mely a népnek azon részét vonja körébe, mely a hazához nem akar hű lenni, mig józanabb része egészen másutt keres elégtételt és orvoslást, mivel a t. miniszterelnök kijelentette, hogy a mozgalomnak tulajdonképeni tervei iránt nincs tájékozva és tisztában: meg mondom röviden, hogy mit akar ezen szocializmus. (Halljuk! Halljuk!)

Első sorban is felforgatni akarja az államot, megsemmisíteni és eltörölni a házasági, családi jogot és birtok, tulajdonjogot, (Zaj. Halljuk!) ki akarja terjeszteni a szabadságot arra is, hogy minden egyes munkás válaszsza meg munkakörét saját tetszése szerint, továbbá határozottan akarja, hogy a munkás ne engedelmessédjék az államhatalomnak és ne menjen munkába még akkor se, ha az állam némi segítséget nyújt neki. A forradalmi akció terére lép és ezen forradalmi akciót azon műveltebb osztály ellen indítja, a melyet jogos tulajdona bitorlójának tart. Ez az u. n. szocializmus elve.

Hál' Istennek, hogy Magyarországon a nép józan része még nem ment bele, de azt gondolom, hogy a t. kormánynak első és főkötelessége, épen az ugynevezett mezőgazdasági rendszer által ezeken a viszonyokon segíteni. Ha jó mezőgazdasági rendszerrel áll elő, akkor a magyar nép józan része távol fogja magát tartani mozgalomtól is. A nép érdekeinek olyatén felkarolását kívánom a t. kormány részéről, melylyel jelenét enyhítse, megélhetését biztosítsa. Mivel azonban a mostani körülmények közt alig van kilátás arra, hogy e tekintetben szükséges, sürgős lépések és a törvényhozás útján a rendszerváltoztatás megtörténjék, a költségvetést a mostani kormány részére meg nem szavazom.

Kivel tartsunk ma!

Ha valami természettudós azzal a hirrel lepte volna meg az emberiséget, hogy a világ feneke kilyukadt, vagy hogy a világgömb tengelye elkopott és mi mind cök-mókoszul mehetünk valami más csillagra, nem lett volna olyan ijedtség a milyen akkor volt a kedves becsületet honatyákközött, midőn a „Néppárt„ programját meglátták. Ők is elkiáltották magukat akár a zsidók a pusztában az első manna láttára hogy: „man hu“ mi ez? Egyszeri ispánként — a ki a legkisebb felhőt is ha látja feltról is hazatért, ők is elmondták: „Jancsi, engem utcese ebből még baj is lehet.“ Baj ám! Ezek a jó urak eddig olyan nyugodtak voltak, akár a csendes tenger tükre; most meg már mind tükön ülnek és izegnek-mozognak akár csak gerebennel kenegetnék a csömörös hátukat. — Igazán mulatság nézni őket, hogy fujják a karbunkulust! együtt a „görbe orru“ még két ballábu fujtatókkal. Ugy-e edes uraim, itt az idő midőn a „kutya paraszt“ is észre veszi, hogy hol „büzlik“? Hiába no! még az egész haza nem lett egy bolondház és nem vagyunk a politikai majomtáncoltatók által madzagon rángatott hüvelymatyik. Lám az a nép oly jól aludt, minek keltették fel? Addig rángatták, addig döfödték míg felébredt. Hát miért haragsznak azok az ujságíró, meg más spekuláló urak, hogy most a nép felébredt? Ez persze nem olyan pityókos ébredés, hanem tiszta fejjel való ébredés, a melylyel az ébredő rögtön mindent meglát maga körül.

De hát miért félnek a néppárttól? Hiszen ma hazánkban politikai téren teljes szabadság uralg. Ma igazi politikai vallásszabadság van. Manap mindenki a saját íze szerint boldogíthatja a hazát. Hallgassa meg csak valaki a mi kedves honatyáink országgyűlési beszédeit, kiki belátja, hogy nálunk manap szólhat és tehet akármit. Csak éppen a „Néppártnak“ nem szabad élni; hisz ez ép oly törvényes gyermeke a politikai mamának, akár a szabadelvű vagy függetlenségi párt. Miért ijedtek meg az öregebb testvérek ettől a politikai Benjamintól? Én megmondom! Mert ezt a katolikus pap keresztelte meg — nem pedig a bicsak és ez meg fogja tartani a fogadalmát, hogy ő ellene mond az ördögnek és az ő pompájának és hiszi a „szentek egyességét“ vagyis azt, hogy Magyarország még lesz egyszer keresztény ország.

Lám megint csak az a „pap“ az oka mindennek! Szegény katolikus papok csak ti ne volnátok, akkor a hortobágyi pusztá homokjából is lehetne pampuskát csinálni nemcsak a budapesti malmok oláhbuza liszt-szemjéből! Ha ti nem volnátok a nép soha sem tudna mit abból az „uri huncutságból“, a hogy a cigány a politikát elnevezte. Ha azok a papok nem volnának, akkor a „nemzet atyái“ nyugodtan aludhatnának Budapesten reggeli 5-6 órától délután 4-5-ig és folytathatnák a „munkát“ ismét kivilágos viradtig. De hát az néppárt. — a kit a papok dajkáznak, az lett a bosszorka nyomás! Pedig hát az a néppárt csak igen keveset akar és ezt sem akarják neki megadni. Hát mit akar? Mit? Egy szóval megmondom: becsületet!

Igen becsületet! Igen becsületes képviselőket, a kik az országgyűlés termét a politikai becsületesség templomának és ne politikai színháznak tartásák. Becsületet akar, hogy a tisztelt képviselők ne legyenek politikai színészek, a kik a főpróbákat a klubokban tartják és az országgyűlési terebben csak a reáparancsolt szerepeket játszó. Ott a világ szeme előtt agyon beszélnek egymást, azt hinné az ember a sok szép és nem szép beszéd után, hogy ezen urak szívében csak a tiszta

hazaszeretet lángja ég és ők mégis olyanok, mint a régi pogány rómaiaknál voltak a madárbéltől jóslók, a kik ha egymással az utcán találkoztak, messziről nevettek egymásra, gondolván szép csendesesen: „de jó a világot csálni“. Becsületet akarunk, azaz olyan képviselőket, a kik odafenn ne keressenek csak „husos fazekakat“, hanem a haza javát. Olyan képviselőket kívánunk, a kik maguk lábán járjanak, ne pedig azon nóta szerint táncoljanak, a hogy nekik a malterosok és a handlékből lett milliomosok fujnak.

Ez a nagy baj hát? E bizony, „Jancsi“ s ebből még baj lesz. Tehát neki annak a néppártnak azár milyen fegyverrel: és jó lesz reá fogni, hogy a néppárt nem más, mint más kiadású szocialista párt.

De nincs elég eddig! A többiről majd a jövőre.

Zongori.

Néhány őszinte szó.

A dicső eszme, mely millió romlatlan szívet borított lángba, immár megtestesült. A néppárt kibontotta hatalmas zászlaját. A hazug és elvtelen liberálisus éjszakája, melyben a hitetlenség s bálványimádás emberei szabadon üzhették aknamunkáikat, nem sokára lángoló fényvel borítja be a kizsákmányolt hazát s az igazság világossága elől visszabujnak sötét oduikba az ország vámpirjai, kik liberális, népboldogító elveikkel kiszíjolták a haza véréit, a mennyire csak lehetett.

Álljanak elő azok a derék hőfiak, kiknek lelkét a mai piszokban fetrengő, hazug liberálisus még nem szennyezte be, kiknek szívében él az Isten, király s a haza iránt való lángoló szeretet, ragadják meg a néppárt tiszta, szennytelen zászlaját.

Álljanak elő, kiket a zsidószabadságkőművesek korumpált szelleme meg nem mételtyezett; állítsuk vissza Magyarországot keresztény jellegét, döntjük romba az alkotmányosság jogos fegyvereivel az aranyimádók bálványistencit!

Álljon talpra minden igaz hazafi, aki a régi becsületre és tisztességre ad még valamit, aki szíven hordja a nép javát; tömörüljön a néppárt zászlaja alá, hogy az igazságos önvédelem nagy küzdelmében elnyerhessük a megérdemelt diadalt.

Majdnem három évtizede már, hogy a munkás és becsületes nép jogos és igazságos érdekeinek orvoslására a képviselőházban hely nem adatott. A mai pártok közül egy sem vette fel programjába a szegény, elnyomott kisbirtokosok ügyét, egyik sem törődött velük; a nyomoruság hajlékaiból nem hallották meg a munkás és becsületes nép panaszos szavait, hanem azt megkövetelték, hogy fizesse meg az adót, ha belehal is. A szegény, elhagyatott nép pedig turta tovább is a földet, de becsületes munkásságának gyümölcseiből vajmi keveset élvezhetett, azokat a véres verejtékkel szerzett garasokat mint főlemesztette a telhetetlen liberális zsidógazdálkodás.

Évről-évre terjedt a nyomoruság a nép között: értékesíteni nem tudta terményeit, mivel a dicső liberálisus leketlen taktikája folytán a gabonák ára lenyomatott s a kormány a zsidó aranyborju előtt görnyedezett, a helyett, hogy könnyített volna a leketlen kufároknak kiszolgáltatót nép anyagi helyzetén. Mit tettek az eddigi politikai pártok a nép javáért? Melyik párt volt az, mely követeite volna a liberális kormánytól, hogy javítson a nép sorsán, védelmezze a tőke ellen, mely maholnap tönkre teszi a kisbirtokosokat?

Mindenik párt a hatalomért versengett, saját önző céljait tartotta szem előtt, hogy oda kerüljön a husos fazekak mellé, a jámbor nép pedig reménykedve húzta tovább az ígát. Sokat, nagyon sokat kellene írnom, ha fel akarnám sorolni mindazon visszaéléseket, melyeket a járatlan néppel szemben elkövetnek a lelketlen, kapzsi emberek s amely visszaélésekért az intéző köröknél vajmi gyakran hiába keres jogorvoslatot. Ki tudja hányat tettek koldussá a falu piócái, a lelkiismeretlen uzsorás zsidók! Hát a fogyasztási s italmérési adók kivetésénél a zsidók által elkövetett visszaéléseket ki tartja szem előtt, hogy a járatlan és tanulatlan nép ne legyen préda azok kezében?

Ime, a gyászos napokban, midőn a liberális kormány hatalmi pöffeszkedésében ráerőszakolta a nemzetre a polgári házasságot, az a sokszor dicsőített függetlenségi 48-as párt, bennünket cserben hagyott s a kormányhoz pártolva segítette megtépni a nép lelkében gyökerező szent hitét. Hiába küldtük fel tiltakozó aláírásainkat; mint valami hitvány rongyot félredobták a tisztelt függetlenségi képviselő urak. Most persze ránk nem szorulnak, aláírásunk előttük semmit sem ér, hanem majd a választások napján milyen nagybecsű lesz a nevünk! Akkor újra szabad ígérni mindent, hogy a katolikusok igaz ügyét halálíg védelmezik, hogy ők is jó katolikusok, mikor aztán meg lesznek választva, ostobaság lenne meg is tartani a nagy hangú ígéreket. Eljön az idő, már nincs is messze, midőn azok a polgári házasságot megszavazó független urak ismét leereszkednek hozzánk, akkor elszívvelik a ködment, subát és rongyos szűrt, ha finom ruhájukhoz ér, kedves polgártársaknak fognak nevezni; akkor már nem lesz a nevünk: buta paraszt.

Hála a Gondviselésnek immár kinyitlak a mi szemünk! Megismertük, tapasztaltuk, hogy a függetlenségi párt a nép javát nem akarja, hanem hazugság, cifra jelszavak és ámitásokból él. Elvetette kérésünket, megszavazta a polgári házasságot; az ilyen függetlenségi kormánypárt, melynek csupán addig kedves barátja a nép, míg a választások tartanak, nem kell sem testünknek, sem lelkünknek; meguntuk már a hazugságot és cifra ámitások jelszavát, kibontottuk tehát a mi pártunknak, a *néppártnak* zászlaját; az alá sorakozunk.

Hogy a *néppárt* programjával, melyben az elhagyatott nép szellemi és anyagi jólétének előmozdítását tűzte ki főcéljául, elevenére talált mindazon liberális uraknak, kik nem barátjai a népnek. Kiténik a *Deutch és Haas*-féle lapok üvöltéseiből, midőn a *néppártra* kigyót, békát kiáltanak. Ezek a lapok nagyobb jajveszékeltet visznek véghez, hogy a *néppárt* megalakult, mint mikor elpusztult Jeruzsálem. Pedig a *néppárt* tiszteletben tartja a felekezetek jogait, mégis attól tartanak, hogy kiesik kezükből a libacomb, mihelyt a *néppárt* hatalmas csapatja a képviselőházba bevonul. Hogy mért is csapnak mégis olyan nagy lármát? azkönynyen érthető. A *néppárt* célja ugyanis, hogy megvédelmezze a nép anyagi javait, ennél fogva meg lesz szorítva a könnyű birtokszerezés s az olyan galiciai bevándorolt, ki rongyos kaftánjánál egyebet nem hoz, nem lesz majd olyan könnyedén földesuraság. No meg a börzeadó is fáj nekik!

Megmozdítanak minden követ, hogy a *néppártnak* ártsanak, elnevezték *paraszt-pártnak*, *farsangi-pártnak*, csak hogy gyalázhassák azt a pártot, mely szent és nemes célokért tűzte ki zászlaját. Hogy tévútra vezessék a választópolgárokat, felhívják a liberális érzelmű talmi hazafiakat, hogy a *néppárt* ellenében *független néppártot* alakítsanak. Am tegyenek amit akarnak, a kivetett

csapdába nem megyünk; jól ismerjük mi a konkolyt, meg a tisztabuzát. Az olyan ember, kinek politikai multja, társadalmi szereplése, működése nem nyújt biztosítékot, még képviselőjelöltnek sem fogadjuk el.

Isten, király és a haza nevei egyesítsenek bennünket alkotmányos jogaink gyakorlásában; azon legyünk, hogy e három névnek megszerezzük a méltó tiszteletet. Föl tehát, szabadítsuk ki magunkat az erkölcstelen liberális rabigája alul. A derék magyar nép becsületére mindig büszke volt. Hiszem, hogy a leendő választások alkalmával senki sem fogja áruba bocsátani a zsidó lélekufárokknak egyetlen lelkét, drága becsületét. Te szegény föld népe, legdrágább kincsedet, ne add el; lelkedet: őrizd meg legalább ezen egyetlen becsesebb az, mint a hitvány birkabőr. Vagy ha megfeledkeztél emberi méltóságodról s oda tereltetted magadat a választó-urnához, mint az oktalan harmokat szokás, akkor azt is tagadd el, hogy a neved magyar!

Előre; ne riaszson vissza bennünket semmi erőszakoskodás, megfélemlítés; ha összetartunk, porba omlanak a liberális bálványistenek.

Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Eljen a néppárt!

Szücs József.

Observatornak a néppártra vonatkozó megfigyelésére.*)

Hinned: legyen neked szabad,

De tilos: csalni másokat!

Mondd ki, ha kell, a mit hiszel,

De rágalmazva mást: vessz el!

Ezért az aljasságodért

Magad tüttél fejedre bért!

Bér s büntetés:

Közmegvetés!

Mert megvet minden hűhitű,

Protestáns ügy, mint ó-hitű.

Megtámadád a néppártot,

Hatalmad, mert veszni látod.

Kigyót, békát kiáltozol;

Véled: ezzel gyógyítkozol?

Ezért kevés

A megvetés.

Aranyborjú az istened!

Csupán a börze — szenthelyed.

Csak e Molochnak áldozol,

S népfüllérrrel ha jóllakol:

*) A mult héten a *Néppárt* címen valami Observator álnév mögé húzódtott gyászvívész egy mocskos rópiratot bocsátott közre, mely tömve van a legszemtelenebb gyanúsításokkal és ferditésekkel. E rópirat írójához vannak intézve e sorok. Jó lesz tehát előlvasni Imelyen is. — Szerk.

Táskával kézben törzs utat,
S te támadsz főpapot — urat?!
Ezért kevés
A megvetés.

Szeretnéd persze Nagyjaink
Nagybirtokait karmaid
Közé keríteni, hogy legyen
Miből zsarolni éveken
Piócza módra, — míg eged
Egy más hazába' lelheted.
A büntetés:
Közüldözés!

Előtted szent — csak a részvény!
Ámitás a legfőbb erény,
S miként foszthass ki másokat,
De hogy rajt ne kaphassanak.
Pusztúlhat hit, vallás, világ,
Csak nyíljék börzén sok virág!
De mély esés
Lesz büntetés!

Hazád neked nem volt soha!
Tanyát ütöttél, a hova
Jobblétet várva, érdeked
Pár évtizedre vezetett.
Rászedés, izgatás; neked
Kenyered s átkos fejjvered.
De megvetés
Lesz büntetés!

Ős nagyjaink utódait,
Sem népünk millióit
Oly szemtelen, rút támadás
S a legesalárdabb ámitás,
Se meg nem félemlítheti,
Se félre nem vezetheti.
Közmevetés
Lesz büntetés!

Nép és nagybirtok! ti vagytok,
A kik leginkább szorultok
Egymásra s a jó Istenre!
Ő tartson meg hit s reménybe':
Hogy megalázva pusztul el,
Ki köztetek konkolyt hint el.
S hogy megvetés
Lesz büntetés!

Azért ne hagyj néppárt magad!
Viszályra ne engedj utat.
Üzd távol a fondorkodást.
Hivatásodat abban lásd:
Hogy védj vallásod és hited,
S azt sújtsa ki tör ellened,
Mint büntetés,
Közmevetés!

Hazánkat a török, tatár,
Sokszor zsarolta, dúlta bár,
Veszélyesb most ellenfeled,
Áttatva fosztja kincsedet:
Hited s igaz vallásodat,
Néppárt! ne hagyj el magadat!
Csalód' büntesd:
Mélyen megresd!

Vallásunk menté a hazát;
Azzal tarthatja fen magát!
Kik gúnyolva haraptatok:
Beletörök majd fogatok.
S az üldözött, gúnyolt néppárt
Reátok zúditja az árt:
Mint büntetést,
A megvetést!

A szabadelvű ál-barát
Gúnynyal nehezedik rád.
Mikor szüksége rád — itat,
De százszor hajtja be rajtad! —
• Leghűbb barátod: szent hited!
A csalót sújtsa Istened,
Mély eséssel
S megvetéssel!

Ultor.

HIREK

A király az országos nemzeti egyesületnek. Ő felsége magánpénztárából háromszáz forintot küldetett a belügyminiszter útján Podmaniczky Frigyes báróhoz a január 19-én tartott Nemzeti bál elnökéhez, az országos nemzeti egyesület törzsvagyona javára. Az egyesület ez összeget mint külön alapítványt kezeli.

A kalocsai érsek a sebesültekért. Császka György kalocsai érsek, Csekonics Endre grófhoz, a magyar vörös kereszt-egylet elnökéhez levelet intézett, melyben arra kötelezi magát, hogy háboru esetén saját költségén üdülöházat rendez be Kalocsán a lábadozó sebesültek számára, hol azoknak ápolását és eltartását díjmentesen fogják eszközölni. Az egyesület igazgató-

sága az érsekhez nemeslelkű ajánlataért köszönő iratot intézett és azt a hadi rendbe felvette.

Katholikus körök. A „Kiszucza-Ujhelyi kath. kör” (Trencsénm.), mint örömmel értesülünk, sok akadály leküzdése után végrevalahára folyó évi február hó 3-án saját ideiglenes helyiségében (231. házsám) 139 taggal megtartotta alakuló gyűlését. Ideiglenes elnöknek Posta János plebánost, ideiglenes titkárnak Czvinesek János segédlelkézt választották meg egyhangulag. Másnap az alapszabályokat kellőleg felszerelt okmányokkal együtt Czvinesek János vezetése alatt négy tagu küldöttség nyújtotta át a kiszucza-ujhelyi főszolgabírónak, hogy azokat a belügyminiszterhez helybenhagyás céljából fölterjessze. A kor az atnyújtás napjától 40 napig fog varakozni s ha addig válasz meg nem érkezik, ideiglenes minőségben megkezdí nyilvános működését. — A *verespataki* róm. kath. bányász ifjusági-kör alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta. — *Tapolczán* a napokban *katholikus nőegyesület* alakult. Az alakuló gyűlésen elnökke Csendes Józsefnét, társelenökké Ley József plebánost, alelnökké Takács Jenőnet, titkárokká Vastagh Jánosnét és Vida Józsefet, ellenőrré Tuss Józsefnét választották meg.

A miniszter köszönete. *Vinterhalter* Antal nagyvárad apátkanonok az ottani kir. jogakadémia szegénysorsu hallgatói javára 2000 koronás alapítványt tett. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter nevezett apátkanonoknak ezen, a tanügy előmozdítását célzó hazafias elhatározásáért köszönetét és elismerését fejezte ki. — A vallás közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabó Ferenc német-eleméri róm. kath. plebánosnak, ki a kiadásában megjelent „Történelmi-, nép- és földrajzi könyvtár”-ból az ipolysági államilag segélyezett községi polgári leányiskola részére több művet adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

A rabszolgaszabadító. *Douglass* Frigyes, a kinek oly nagy része volt a rabszolgaság megszüntetésében, 78 éves korában meghalt. *Douglass* maga is néger volt és husz éves koráig rabszolgaságban szüldött. 1835-ben sikerült neki Massachusettsben akkori gazdájától megszökni. Rendkívüli szónoki kepessege, a melytől minden dolgot a legegyszerűbb haligatóval is meg tudott értetni, csakhamar híressé tette. De mint néger nem tudott érvényesülni. Majd lelkes propagandát indított fekete testvereinek érdekében. Konferenciákat, beszédeket tartott, könyveket írt, szóval és tettel harcolt a nagy célért. A rabszolgaság megszüntetése után ujságíró lett, majd Szt.-Domingo államszolgálatában diplomaciai szolgálatokat teljesített. 1877-ben az egykori rabszolga a kolombiai kerület marsalja lett. Ekkor visszavonult a közelettől.

Rablógyilkosság egy vasuti órházban. A Vágsellye és Tornóc közti vasuti hid mellett fekvő órház bakterjától négy ember, négy ökröt vásárolt. Este a vevők visszajöttek, a vasuti őrrel lőttek s az asszonytól a négy ökr arát követelték. Az asszony esküdzött, hogy nem tudja, hol a pénz, mire megkötözték. Az egyik rabló az őröt éves kis leányát hajánál fogva fölemelte s fenyegette, hogy a szemét kiszurja és nyelvét kitépi, ha nem mondja meg, hogy hol a pénz. Erre a kis leány kivallotta, hogy atyja a pénzt a pinceben dugta el. Lementek a kis leánynyal a pincébe. Ez alatt az asszony kiszabadította magát kötelekeiből, sürgönyözött a legközelebbi állomásra és a rablókra rázarta a pinceajtót. A rablók kizozni kezdték bent a kis leányt, de az asszony nem eresztette ki őket. Csakhamar megjelentek a lovascsendőrök s a négy rablót rövid küzdelem után

megkötözték. A kis leánynak akkorra már kilörték a gyilkosok a karjait, lábait kifecamították és a haját kitépték. A négy gaz nevét nem akarja bevallani. Beszállították őket a vágsellyei járásbíróság börtönébe.

A kath. lapok üldözése. Már a mult számban elmondtuk, hogy a kath. sajtó üldözése szempontjából indított csak az ügyesség a kath. ujságok ellen hárszát s innét van, hogy bár királysértést nagyító üveggel se tudott a kifogásolt cikkekben találni, azok íróit mégis elítélték, mert *el akarták itélni*. Látszat kedveért ugyan két zsidólap ellen is indítottak pert, de a katolikus lapok pereit, dacára, hogy cikkeik későbbi keletűek a zsidó ujságok kifogásolt cikkeinél, legelőbb tárgyalták. A zsidó lapok írói még ma se állottak törvény elé, sőt úgy látszik nem is fognak már. A szerdai fővárosi lapokban ugyanis azt olvastuk *Veigelsberg* Hugó ellen megindított sajtóügyi eljárást bizonytalan időre sziveskedett az ügyesség elhalasztani. — Hát ez bizony szép dolog! Tehát odajutottunk már, hogy a zsidó még a törvény előtt is előnyöket élvez? Megretentő! Csak talpra ám magyar, alakítsd meg a néppártot, mert türhetetlen az a liberáliszmus igaztalansága. Ezt a rendszert hibeivel, közegeivel együtt el kell söpörni.

Vallásüldözés. Eder Ede halmi plebános ur kötelességét teljesíté, megkeresztelte egy vegyes házaspár gyermekét, kit a törvény betűje protestáns akolba kívánt szorítani és az ártatlan kisedet nem szolgálhatta ki az eretnokségnek. Ezért a protestáns pásztor bepanaszolta. Csáky rendeletének megszégése miatt fiz forint bírságra ítélték. A bírságot nem fizette meg, mert a büntetés jogosságát el nem ismerheti. A dicső szabadelvű rendszer végrehajtót küldött tehát a plebánia udvarára s elérvereztette a plebános egyik tinójt. Csodáljuk, hogy találkoztott kapzsi ember, ki nem pirult árverezni ily ügyben! — Tehát bizonyos, hogy nem üldözik Mária országában a katolikusokat!

Meggyilkolt birtokos. Harsányban Veszprém Andrárs gazdag birtokost meggyilkolták és kirabolták. Az a gyanu, hogy a gonosztettet közeli rokonok követték el.

Mit hoz a tavasz? A dunamenti községek most is remegve várják a tavaszt. Ha megindul az olvadás s rohamos talál lenni, az idén is hasonló veszedelem érhet több falut, mint 1891-ben elpusztította Gerjent. A veszély az idén is ott a legfenyegetőbb, mert most is Tolna alatt, az ugynevezett Grébecznél vannak a legnagyobb jégtorlaszok. A szegárdi Dunavédgát-társulat mérnöke már megvizsgálta a veszélyes helyet és konstátálta, hogy a jég erősen összetömörült és 4—5 méter magas jégtorlaszok állnak a meder fenekén. A jégpáncél három rétegben áll egymás fölött, mert a háromszor megújult kemény idő három ízben fagyasztotta be a Duna tükrét. A hármás réteg között az ugynevezett szoty-jég fekszik, mely reményt nyújt arra, hogy lassubb olvadás mellett nem lesz nagy a veszély. A szegárdi és paksi Dunavédgát-társulat már minden előkészületet megtettek, hogy az esetleges veszedelmet elhárítsák.

Örökösödési per báró Königswarter ellen. Bécsből jelentik, hogy a Königswarter-család örökösödési pert indított báró Königswarter Hermann általános örökös ellen, mert ez — tudvalevőleg — Nagyváradon a keresztény vallásra tért át. A végrendeletben ugyan nincs világosan kikötve, hogy az általános örökösnek a zsidó valláson kell maradnia, de a család több előkelő jogi kapacitás támogatása mellett, azon véleményben van, hogy ez a feltétel az örökhagyó egész életéből, tetteiből, szavaiból s magának a végrendeletnek szelleméből is kitünik. Hogy nem lón szóval is belefoglalva az ok-

mányba, annak oka csak abban rejlik, hogy az örök-hagyó örökösei egyikének részéről sem tétélezte fel apái hitének elhagyását, annál kevésbé gondolt arra, hogy éppen az általános örökös keresztelkedjék ki. A per nagy kellemetlenséget okoz Herman bárónak, mert az örökséget még nem vette át s így egy 15 milliónyi vagyon jó időre függővé tétetett. A perelő család pernyertesség esetére mind a 15 milliót zsidó célokra akarja fordítani.

Ötszörös gyilkosság 10 fillér miatt. Odesszában történt, hogy egy hatvanéves éjjeli őr összeveszett egy Feldmann nevű asszonnyal 10 fillér miatt, utána futott és egy vasdoronggal leütötte. Az áldozat jalkiáltásaira odajött annak szakácsnéja, a kit a gyilkos szintén leütött; azután bement a házba s megölte Feldmann két kosztosát tanítóstól s az éppen hazatérő Feldmann is megsebesítette, de az utóbbiban még volt annyi erő, hogy zajt üssön s az összefutott szomszédokkal a tettest ártalmatlanná tegye. A vadállatias éjjeli őrt a rendes őrség vasraverve vitte be a fogházba.

Takarmányhiány az országban. Az ország minden részében a szigorú tél s a takarmányeműek fogyta miatt mind sűrűben hangzik föl a panasz. A szalastakarmányeműek nagyon megcsökkentek s a gazdák még soha oly óvatosan s gonddal nem jártak el a takarmányozás körül, mint az idén. A ki csak tehette, beszerezte azokat a mezőgazdasági gépeket, a melyekkel okszerűbb módon lehet a takarmányt elkészíteni és felhasználni. A szecskavágóknak soha olyan jó keletjük még nem volt, mint az utóbbi két év folyamán. A bel-földi gyártmányokon kívül elkelt, azaz idegenből, főleg Ausztriából 12 ezernél több szecskavágót hoztak az országba. Alig mulik el különben egy hó mostanában a nélkül, hogy 2000 darab ne kelne el belőlük. November és december hó folyamán 3895 szecskavágót importáltak Magyarországra; ezenkívül igen sok daráló, kukoricamorzsoló és másféle mezőgazdasági gépeket is hoztak az országba.

Adakozás a nagy-emőkei és csehi templomok javára.

Adakoztak: *Csabicsovszki György gyűjtése, Szt.-Tamás:* Matoss J. 1 frt, Csabicsovszki Gy. 50 kr, Tóth H. és neje 30 kr, Szűcs E. 20 kr, Kolosvári P. 10 kr, Szőlősi I. 5 kr. — *Héizinger G. A.-Pálok* 1 frt, Id. Mentés J. Szerginy 2 frt, Széman J. Eperjes 1 frt, 80 kr, Szabó J. Csepreg 1 frt, Sturm J. Locsmánd 1 frt, Dobos I. Kecskéd 1 frt. — *Ellmann János gyűjtése, Peremarton* Ellman J. 1 frt, Szabó I. 1 frt, Jungvirt J. és nővére 1 frt, Szűcs A. és családja 1 frt, Lochinger J. 50 kr. — *Hir Gergely gyűjtése Budapest:* Hir G. 2 frt 10 kr, Hevessy R. 2 frt, özv. Kassovics T.-né 1 frt, Páros J. 40 kr, Varga E. 30 kr, Nagyszegedy J. 20 kr, Hágén E. 10 kr, Radnóczyné 10 kr. — *Kakuk L. Mesterszállás* 2 frt, P. Kovács I. Mesterszállás 50 kr, Nagy J. Besenyő 1 frt 50 kr. — *Gábrriel Erzsébet a pápai új. nővérek érd. főnökének gyűjtése.* Rk. polg. isk. igazgatósága 5 frt, A II. III. IV. elemi isk. növendéke 7 frt 84 kr, Máriaegylet 5 frt, Özv. Stark L.-né 5 frt, Bokor C. Császár M. Horváth E. Pállfy E. Pandur I. Hanig Gy. Szupits V. Baán B, Réz E. Ájer M. Dukay I. Imrey Gy. 1—1 frt, Morvay M. 80 kr, Stepánék I. 70 kr, Erdélyi E. Jamrich M. 60—60 kr, Kis J. Boda H. Ujvári G. Fóris H. Hajnóczky J. Kis A. Lachman S. Paul I. Morvay V. Takács O. 10—50 kr, Csoknyay L. 45 kr, Szokoly S. 30 kr, Gaál J.-né Kiss M. Horváth M. Orbán L. Vraneszovič A. 20—20 kr, Simon M. Steklovics I. 10—10 kr. — *Tóth F. Bántheagy 1 frt.* — *Lénárt Gergely gyűjtése, Kecskemét:* Lénárt G. 1 frt 20 kr, Bende M. és családja 1 frt 50 kr, Tann E. 1 frt 20 kr, Almási Gy. Gubacsy L. Márton P. 1—1 frt, Gaal J. Faragó P. 50—50 kr, Fábrián I. 30 kr. Rózsafűzér 45 kr.

Nagy-Emőke, 1895. március 1. *Horváth Rezső,* plebános.

Az emberi élet statisztikája. Egy nevesebb statisztikus kiszámította, hogy egy 50 éves ember 6500 napot munkálkodik, 6000 napot alszik, 4000 et elmulat, 800-at elsétál, evésre és ivásra 1500 napot fecsérel s 500 napot betegséggel tesz tönkre. Ezen egész idő alatt megesszik: 8500 kiló kenyeret, 8000 kiló hust, 2300 kiló főzeléket, tojást és halat, a mihez aztán megiszik 28.000 liter italt.

A „Herkó Páter“. A legnagyobb magyar tréfás képes viccujság. Megjelenik 16 oldalon 25—30 igen szép képpel, versekkel és jóízű adomákkal.

Ez az egyetlen katolikus tréfás képes lap, mely rá-ráköppant a kapcaliberális ifiurak körmére, és a Khónkóbi Mór oresságok orrára.

Megjelenik minden vasárnap, ára egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt.

Megrendelési cím: *Herkó Páternek, Budapest.*

HITBUZGALMI ROVAT

Boldog Jolánta, királyné.

Március 6.

Magyarul Jolánnak is nevezzük. A lengyelek Iionának hívták. Lengyel királyné volt, a jámbor Boleszló lengyel királynak neje. Magyar vérből eredt.

Atyja IV. Béla királyunk. Anyja Mária. Laskaris Tivadar kelet római császár leánya vala. Testvére volt boldog Klingának és sz. Margitnak, a kiről a budapesti Margitsziget nevezetik.

Mint eme két szent életű testvére, ő is a megtestesült alázatosság, szerénység volt.

Már kis korától kezdve utálta a kevélységet, a kérkedést, dicsekvést, hiuságot, fénytűzést, hízlekedést

Jámbor anyja gondosan is ápolta benne az erények alaperényét, az alázatosságot. Hiszen ez nem leacsonyítja, hanem felemeli az embert; tiszteletet szeretetet szerez az embernek.

IV. Béla idejében 1241-ben dúltak hazánkban a tatárok. A tatárok elől a lengyel herceg, Boleszló a magyar királyhoz, IV. Bélához menekült.

Boleszló megismerkedett IV. Béla családjával. Midőn hazájába vissza akart térni, előbb Jolánt, a király leányát nejeül kérte.

Boleszló, feddhetetlen nemes szívű vitéz levén, a király tetszését kiérdemelte. Kérésébe beleegyezett, annál is inkább, mert Boleszlóban ily módon hű szövetségest remélt nyerhetni a tatárok ellen és segitőt az ország helyreállítására.

Jolán örömeztette volna vissza a magányba, mintsem hogy férjhez menjen; de atyja nemes tervét s a haza jólétét szemé előtt tartva, édes atyja s hazája iránt való tekintetből a házasságba belenyugodott.

A házassági frigy Krakkóban, a magyar és a lengyel főurak jelenlétében, ünnepiesen megkötötték.

A házasság megkötése után fejedelmi kísérettel Kakischba, a herceg székhelyére mentek.

Jolán a hitvestársak példaképe. Férjét tisztelte, szerette, mint urát, amint a magyar nő férjét urának is nevezi. Férje akaratát, kívánságát előzőleg iparkodott teljesíteni. A legkisebb jelre, egy szóra engedelmeskedett. Vigyázva vigyázott minden szavára, tettére, csak hogy férjét akaratlanul is meg ne sértse.

De Boleszló is megbecsülte hitestársát. Teljesen szabadjára hagyta, mikor, hogyan végezze áhítat és irgalmassági gyakorlatait? Sőt erre maga is buzdította, serkentette, segítette; néha azonban buzgalmát mérsékelte. Jolán nem ellenkezett ilyenkor, férje figyelmeztetéseit szívesen fogadta. Jolán a legnagyobb fény és pompa közt sem feledkezett meg az Ur Istenről. Midőn a fejedelmi öltözékeket magára vette, udvar hölgyeit a világi fény, az ékességek hű, mulekony voltára figyelmeztette. Oly pompásan csak azért öltözött, hogy férjét meg ne szégyenítse, meg ne szomorítsa.

Szerette férjét, szerette alattvalóit, becsülte őket. Nyájas, leereszkedő volt irántok, szükségekben azonnal segítségükre sietett.

A világi mulatságoktól vissza nem húzódott. Részt vett bennök, de lelke folyton az Ur Istennél járt. Részt vett bennök, amennyiben azt az illem, a felebaráti szeretet kívánta. Örült az örvendezőkkel, de sirt is a siránkozókkal.

A sz. misén naponkint jelen volt. Gyakran gyónt és áldozott. A bűntöket szigorúan megtartotta. A parancsolt bűntökön felül is bűntölt. Éjjelenként imádkozva virrasztott. Testét különféle önmegtágadásokkal sanyargatta.

A szegények iránt bőkezűen adakozó volt.

Ha szigorú életmódja miatt az udvarbeliek néha-néha egy-egy megjegyzést kockáztattak, az a békével tűrte.

A tökéletességre vágyván sóhajtván gondolt nővére, Margitra, ennek boldogságára. Mily boldog az, a csendes kolostori szobáskában!

Nem vonja el Istentől semmi külső szórakoztatás. Minden Istenhez emeli. Mily igazán boldog lenne ő is, ha ő is visszavonulhatna a világtól.

De neki más kötelességei vannak. Hitvesi s anyai kötelességek neheznek rá. Ő házasságban él. A házások kötelességei szent kötelessé-

gek. A házasság szentség. A házások kötelességei egymást szeretni, egymást gyámolítani, egymás iránt hűséggel viselkedni, egymást a rendetlen bűnös élettől visszatartani, az erényekre buzdítani, a gyermekeket Istennek, Isten félelmében és szeretetében nevelni.

Jolán iparkodott is e kötelességeit lelkiismeretesen teljesíteni.

Gyermekeit, mint Isten adományait, éber gondossággal nevelte. Az Isten félelmét és Isten szeretetét zsenge koruktól fogva lelkükbe csepegtette. Minden alkalmat felhasznált, hogy őket Istenre, a legjobb atyára figyelmeztesse; Istenre, aki mindenütt jelen van, aki mindent lát, aki mindent megjutalmaz, minden rosszat megbüntet. Akitől minden jó ered, aki az örök boldogsággal kész minket elhalmozni, aki érettünk szenvedett, meghalt.

Mint gondos anya, gyermekeit folyton szemmel tartotta. Nem bizta őket egészen idegen nevelőkre. Ugy tekintette őket, mint akiktől majd családok, sőt az egész nemzet jóléte fog függni. Öröme is telt jólt nevelt, vallásos gyermekeiben.

Jolánta udvari hölgyeit cselédjeit is Isten szeretetére iparkodott lelkesíteni. Az egyszerűséghez, takarékosághoz szoktatta őket. A hiábavaló beszélgetést, fecsegést nem szenvedhette. Folyton dolgozott. A szegények számára ruhákat készített. A betegeket is felkereste, vigasztalta, ápolta.

Férjével együtt több kolostort, szegényházat és kórházat építtetett.

Férje halála után rendbe hozván ügyeit, miután 2 fiát megházasította, harmadik gyermekével, Annával együtt 1279-ben lemondott a világról s a Klariszsa apácák rendjébe lépett.

Utóbb a kolostor ellenséges hadak által megtámadtatván, abból menekülnie kellett. Magányba, vadonba vonult tehát és ott nővérevel sz. Kunegundával együtt remete-életet élt.

Kunegunda halála után leányával Gnesenbe ment, az általa és férje által emelt Klariszsa kolostorba.

Jolán, mint apáca is csakhamar feltűnt szent, tökéletes életével. Nemsokára fejedelemasszonyukká választák őt az apácák.

Jolán a szabályok pontos megtartására szorgosan felügyelt. Társnőinek mindenben jó példájával iparkodott előljárni.

Az elmélkedésekben igen gyakorlott volt. Szeretett is elmélkedni. Főkép Krisztus Urunk szenvedéseiről elmélkedett. Az Ur Jézus ezért őt mintegy megjutalmazandó, meg is jelent neki. Halála óráját is tudtára adta.

Jolán betegségbe esvén, társnőit a rend, a szabályok megtartására, szeretetre, ájtatosságra

buzdítá mindent rendben hagyván, lelkét a jó Istennek visszaadá 1298-ban.

Halála után sz. Szaniszlóval, a krakkói püspökkel, nagy fénytől körülvéve a Klariszsák fejedelemszónyának megjelent és őt meggyógyítá.

Közbenjárására többen is visszanyerték egészségüket s egyéb kegyelmeket is nyertek.

Tisztelete nemcsak a lengyelek közt, de más országokban is elterjedt.

1827-ben szentségének alapos bebizonyítása, az általa történt csodák valódiságának minden kétséget kizáró felderítése után, XII. Leo pápa őt a boldogok közé iktatta. A tiszteletére összeállított zsolozsma és sz. mise két év óta hazánkban is végeztetik.

Hazánk szülöttje, hazánk disze, ékessége, a házastársak, az özvegyek, a szent élet példaképe, esedezél szegény hazánkért! esedezél, hogy főképp a gyalázatos polgári ágyasság, a szent, a tiszteletre méltó házasság szentségét hazánk családjai köréből ki ne szorítsa.

Magyar nők! Undorral, utálattal forduljatok el ama gyalázatos merénylettől, mely a házasság szentsége ellen merészkedik fellépni. Hiszen az nemcsak keresztényi, de emberi méltóságától is megfosztja az embert s az oktalan barmok közé alacsonyítja. Emberek, keresztények, Isten gyermekei, a mennyország örökösei, akartok-e maradni, avagy barmokká akartok-e válni?

El, el az elálatiasító, undok, baromi étellel, el a „polgári házassággal“?

Sz. Jolán, esedezél keresztény családjainkért!

A böösi választókról.

— A dunaszerdahelyi kerületből. —

A kormánypart böösi kortes-generálisával kezdem soraimat. Hogy ki ő? névszerint szükségtelen megneveznem; hisz mindenkinek jól ismeri őt, ki haszonlesésben és lelketlenségben méltó párja a pokolba került bibliai dugszagzagnak.

A szabadelvű párt bandájába nagyon beleillő eme lélekfufár, a választást megelőző napokban a dunaszerdahely környékbeli félművelt „intelligenciából“ összehátrált kortes-csoporttal éjjel-nappal mászkált, hogy az eladó szavazatokat összevásárolhassa, az „igazságügyi“ miniszter nagyobb dicsőségére.

A választás előtti napon 7—8 forinton vették az ökörbőrnek darabját; a samárbőrét pedig 2—3 forinton; és annyira vitték a dolgot Böösön, hogy a 160 szavazóból csak 16 önéretes ember maradt a néppárton, a többi 144 mind eladta a bőrét.

És a dunaszerdahelyi bőrkereskedők mégis azt mondják: drága a bőr; pedig nem drága. Lám, megcáfalom őket. Menjenek csak Böösre és Alsó-Nyárasdra, vehetnek ott olcsón. Alsó-Nyárasdon még a papot is

megvehetik. A kalmista papokat meg nem is kell megvenniök, azok már a korteskedés első napján mind a jegyzők védő szárnyai alá menekültek. Ezek ám a derek hazafiak!

A lélekvásárlás tetőpontját azonban mégis a választás napján, február 4-én érte el. Ekkor az egész választókerületből Szerdahelyre beözönlött zsidók, a választásra bejött néppártiakból azokat, akik a zsidó takarékpénztárba, vagy egyes zsidóknak tartoztak, mint a dögöt húzták, vonták a boltokba, istállóba, szin alá, kapuk mellé, hol öt forinton vették a szavazók darabját.

Mit mondjak azon böösi hig agyvelejű molnárokról, akik szintén eladták az irhájukat?

Ezek a molnárok egész nyáron át a Dunapartján lesik a kocsiakat, várva hogy nem közelít-e egy irtalmas samaritánus, aki a böösi utban fekvő várkonyi Pfeiffer-féle gőzmalom előtt arra a gondolatra jönne, hogy hisz a böösi molnároknak is csak kell élniök, és nem jár be a várkonyi malom elé, hanem elszállítja a böösi gerebre örteni való gabonáját?

Ezekért is eljött a mentő bárka a néppárt jelöltje, Bakonyi személyében, felveendő őket; de úgy járt, mint Noé, aki váltig hirdette a vízözönt de a gonoszságában megátalkodott akkori kores nemzedék nem hallgatott Noé szavára. Hanem el is pusztult az özönvízben.

A néppárt is fölvette programjába, hogy a szabad ipar ellen pártfogásba veszi, sőt védelmezni fogja a hozandó törvények által a kisiparosokat s azok közt a böösi molnárokat is. De a böösi molnároknak ez nem kellett.

Önekik a szabad ipar kell; ők azt akarják, hogy minél több gőzmalom épüljön ott a környéken; ők azt kívánják, hogy a kitanult mesterember elől a zsidó tőke elhalázhassa a kenyeret. Ők a kisiparosok védelmét nem óhajtják. Ha így van a dolog, hát azt mondom, bolond is lesz ám, aki azoknak a számborbörkereskedőknek csak egy szem örteni valót is juttat és el nem viszi a várkonyi gőzmalomba. Ha ők saját érdekük ellen szavaznak, hát minekünk mindegy.

Mennyivel nemesebben gondolkoztak a derek bakai molnármesterek, kik valamenynyien a néppárt jelöltjére, Bakonyira szavaztak. De azoknak a plébánosuk is kiállt ám a gátra és nem szökött meg gyávan a szavazás elől, mint a böösiek papja, ki bizonyára attól félt, hogy elveszti a fent említett „magas intelligencia“ kegyét.

Ha a dicső ősök feltámadnának sirjokból, kik több évig tartott véres csaták árán szerezték meg e hazát, melyben Böös és Alsó-Nyárasd is fekszik, bizonyosan a Dunába kergetné benneteket haspárti szavazók.

Nem méltó az ilyen nép arra, hogy szentségtelen lábaival tapodja ezt az ősök vérével áztatott magyar szent földet.

Ne is adja Isten, hogy valaha rátok szoruljon a haza; mert ti pénzért, eszem-izomért azt is ép úgy eladnátok, mint becsületeket és józan eszetekeket.

Reményelem, hogy a magyarok Istene a jövő általános választások alkalmával, diadalra segitendi a néppárt szent ügyét, „mert a nép szava az Isten szava“. Ekkor aztán porba sujt és megsemmisít titeket szent ügyünk városi és falusi kerékkötői, népámító mosdatlan száju lélekvásárló kortesek!

Ne is engedje az Isten, hogy ama dicső néppárti zászlót, melyet Székesfehérváron, Szent István dicső szent sirjánál bontottak ki, szegény érje.

Éljen a néppárt!

Egy böösi néppárti.

KÖNYVES-POLC

Szűz-Mária-könyv. *A Mária társulatbeliek kézikönyve. Szerkesztette: Dr. Hufnagl János áldozópap.* E vaskos könyv nagyrészt a rózsafüzérre vonatkozó imák és oktatások töltik ki. Szép magyarázatát találjuk a lorettói litániának és az angyali üdvözlőnek is. Reggeli ima, gyónási ájtatosság, bucsu imák, oktatás a sz. miséről, mise és esti ima van a könyvecskében. Végül énekek rekesztik be. Az ügyeseben összeállított könyv ára 75 kr. 1 frt. és 1 frt 50 kr. a kötés minősége szerint. Kapható Hufnagl Jánosnál, Zavaron, Pozsonym.

Novena, azaz kilencnapig ájtatosság Jézus sz. szivéhez. E kis könyvecske hasznavehetőségének legfényesebb bizonyítéka, hogy rövid időn már a 3-ik kiadás került ki sajtó alól és 8-10 ezer példányban forog közkezen. Megrendelhető dr. Szalay Hubert áldozópapnál Szekesfejervárott. Ára 12 kr. kötötten 25 kr. Tíz példány után egy ingyen példány jár.

A „Magyar Néplap” szerkesztőségében a következő hasznos munkák kaphatók:

1. *A protestantizmus vádjai a katholicismus ellen.* Válasz Masznyik Endre urnak Luther élete című munkájára. Irta Lepsényi Miklós. Ára 3 frt 20 kr.
2. *Vallási megfontolások.* Franciából fordította Farkas Szerafin. Ára 40 kr.
3. *A hit a modern tudománnyal szemben.* Franciából fordította Farkas Szerafin. Ára 25 kr.
4. *Antonia, vagyis a lyoni vértanúk.* Elbeszélés a Krisztus utáni 2-ik századból. Ára 45 kr.
5. *Julian, vagyis: Győztes Galilaei!* Elbeszélés a keresztény őskorból. Ára 1 frt.
6. *Klodvig, vagyis a katolikus egyház győzelme Ariusz szellemén.* Történeti elbeszélés a közép korból. Ára 45 kr.
7. *Katolikus hajadonok könyve.* Irta Cziklay Lajos. Ára vászonkötésben 2 frt.
8. *Nyolc boldogság.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 50 kr.
9. *Paulai sz. Vince élete.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 40 kr.
10. *Egy darab kenyér.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 35 kr.
11. *Sz. Erzsébet élete.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 45 kr.
12. *Szegénység és gazdagság.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 45 kr.
13. *Hét háttavágás meg egy jókivánat.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 40 kr.
14. *Az Isten nem siet, de nem is felejt.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 25 kr.
15. *Derű és ború.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 30 kr.
16. *Isten uja.* Irta Stolz Albán. Fordította Németh Gellért. Ára 80 kr.
17. *Európa története a francia forradalomtól a bécsi kongresszusig.* Irta Szabó Ferenc. Két kötet. Kötve 5 frt 20 kr.
18. *A legújabb kor története.* Irta Szabó Ferenc. Két kötet. Kötve 5 frt 20 kr.
19. *A görög királyság története.* Irta dr. Schmeidler Károly. Kötve 2 frt 60 kr.

A szerkesztőség üzenetei

K. F. P. Jászladány. Megjött. Küldjük. — G. J. Galsa. Rendesen fog menni. Mi se szeretjük a panaszt. — M. Gy. Alsó-Alap. Mindenki kapja. Az 1 és 4-ik szám azonban teljesen kifogyott s a többi is nagyon fogyatékán van. Azokból tehát már nem szolgálhatunk. Mutatványszámok küldésének negyed közepén nem igen van értelme. — L. L. Lédecz. Soha se hirdették hogy ama könyv náluk kapható. Nálunk nincs is. Mért nem rendelik meg a helyes címen? Hisz rendesen ki szoktak írni: melyik munka hol kapható, furcsa, hogy mégis rosszul teszik a megrendelést. — F. K. Vép. Az *Unio Catolica* teljesen szilárd, megbízható intézet. A díjtételekre nézve az ügyökség ad fölvilágosítást, mely Pozsonyban székel. Forduljon hozzá. Ifj. K. J. Kacsóta. Azt is óhajtának tudni, kik azok, kiknek lapjai nem jelentek meg? Ennek tudatára nélkül bármennyi levelet küldjön, nem intézkezhetünk. — D. M. Szigetvár. Nem érdemel közlést. — R. Gy. Nagy-Kanizsa. Le nem sujtott az az ítélet. Lelkiismeretünk nyugalma és a közönség ragaszkodása ad erőt. Csak ítéljük az igaz és nyílt szó hőseit börtönre, annál inkább porba fognak hullani a mai bálványok. — H. Gy. Hegyfalu. A „Vasvármegye” című fércelmény szegénytelen otrombaságával többet nem foglalkozhatunk. Elmondtuk a mult számban a magunkét, több tintát nem vesztethetünk rá, ha magunk megbecstelenítése nélkül. Nagyon jól tették, hogy amaz otromba támadás után kísértezték küszöbükökről. Így kell minden szennyes tákolmányt tenni. Különbön rikogathat ez az ujság bármit, nincs ember, ki komolyan venné. Hisz tudjuk, hogy a mult évben még más köpenyt viselt, mint ma. Ilyen ember nem jön számba. Ép azért akar nagyképszerűségét révén figyelmet kelteni. V. B. Galánta. Köszönet. Hozzuk. — H. J. Bőös. Hátralek nincs. Kifogyott a címszalag: de már megy. — V. J. Iván. Jegyzőválasztásnál minden adófizetőnek van szavazati joga. — N. J. Meszlen. Szíves részvételeket nagyon köszönjük. Jól esik tudnunk, hogy az egész ország megbotránkozik a zsarnokság kiltörésein. A büntetést se megfellebbezni, se pénzbürségre átváltoztatni nem lehet. E yébiránt a pénzbüntetésből is kijutott. T. és Sz. ne nyugtalankodjanak. Lapjaink október elejéig fognak járni. Mi itt az egy községhelieket egyszerre adjuk föl, egy csomagba kötve. Hisz másként föl se veszik a postán. — Cs. S. Péntekfalu. Elíteltetésünket rossz akaratu ellenségeink másutt is arra használják fel, hogy azt terjesszék a nép között, hogy a szerkesztést megiltották, a lapot beszüntették. Bizony meg tennék a zsarnokok ezt is, ha lehetne, mert ez a kis ujság sok álmatlan éjszakát okoz nekik, de hát ezt nem tehetik ám! Jó is volna, ha csak úgy menne! A lap élni fog és szerkesztésében semmi hiba sem lesz. Ezentul még pontosabban fog megjelenni, mint eddig. — Cs. A. Karanesség. A mult számból kikésett. P. J. Siófok. Emlékeül elteszük, mint a részvét szép jelét, de nem közölhetjük. — H. J. Fáj. A 16. á. n. küldött levelet igenis megkaptuk s mindent rendbe hoztunk. — G. J. Szegszárd. A multkor szeméi előtt összekötött példányokat elküldtük. Ha nem mentek meg, a postán veszték el. Amit annál jobban sajnálunk mi is, mert egyes számokból az utolsó példányokat adtuk oda s ma már nem tudjuk a hiányt pótolni. Még a „Mezőgazdából” is kifogyott a második szám. — Öröndetes tényként említjük, hogy nem remélt számban kaptunk megrendeléseket a „Magyar Néplapra” de ez az öröm ellensúlyozására mindjárt ki kell jelentenünk azt is, hogy az eddig megjelent számok kifogyván, csak folyó számtól szolgálhatunk. Hanem természetesen az előfetés is a folyó számtól számítódik.

Budapesti piac.

Hivatalos árak:

Buza	bánsági	uj	78-82	kg.	6.45	6.70
—	tiszavidéki	„	78-82	„	6.50	6.75
—	pestvidéki	„	78-82	„	6.45	6.70
—	fehértmegyei	„	78-82	„	6.45	6.70
—	bácskai	uj	78-82	kg.	6.55	6.80
Rozs	—	„	70-72	„	5.40	5.43
Árpa	lakarmány	„	60-62	„	5.90	6.25
Árpa	égetni való	„	62-64	„	6.35	6.85
—	sörfőzdei	„	64-66	„	7.20	8.20
Zab	—	ó	39-41	„	—	—
—	—	ó	39-41	„	5.90	6.30
Tengeri	bánsági	ó	75	„	6.10	6.15
—	másnemű	uj	73	„	6.—	6.05
Köles	—	ó	—	„	6.20	6.80
Repeze	káposzta	—	—	„	—	—

Lisztüzlet. Árak:

Sz.	0	1	2	3	4	5	6
frt	11.30	10.70	10.—	9.50	9.30	9.—	7.90
	7	8		F	E		korpa
	6.90	5.70		4.70	4.40		

100 kilonkint. Összsúlyt úszta súlynak értve.

Vetőmagvak. Lóhere 55-65 frt. Lucerna 45-52 frt. Muhar mag 14-15 frt. Tarlórépa — frt. hajdina — forint. Őszi borsó 10 frt. Bükköny 7.50-7.75 frt. Baktacim 11-11.50 frt.

Hüvelyesek és termények. Az elmúlt héten a hüvelyesek forgalma kielégítő volt. Árak szilárdak jegyeztettek: Bab, nagy fehér 8.-8.25 frt, tarka bab — frt, törpe 10-10¹/₂ frt. — Borsó 8.50-9.50 Lenese. 6.— 12 frt minőség szerint. Köles — 6.75 Köleskása 11-12 frt Kendermag 9.-9.50 frt. Bükköny 7.25-7.50 Moharmag 19.—20 frt 100 kilogrammonkint.

Élelmiszer-cikkek. Tojás, első minőségű ládatojás 38.—40.— frt. csekélyebb 38-35.— frt 1440 darabot tartalmazó eredeti

ládakban. Baromfi. Csirkék — 80 — 1.30 kr., kacskák — frt. Hízott lud 5.50-6 frt. etettek 2.40-3 frt páronkint. pulykák 2.50-3.50 kr. Borjúvásár. Eleven borjúk 40-44 kr., elsőrendű 48 kr. fogyasztási adó nélkül.

Zöldségüzlet. Pozsonyi petrezselyem 2-5 frt, pozsonyi sárga répa 2-6 frt, budapesti sárgarépa 2-6 frt, vöröshagyma 5-6 frt, sárga makói hagyma 5-6 frt, foghagyma 18-20 frt, sárga burgonya 2.50-3 frt, rózsaburgonya 2.-2.50 mind méter-mázsánkint. — Zeller 50-70 kr. párhagyma 75 kr. céklarépa 50-80 kr, fekete retek 80-1.20 frt, kalaráb 80-1.50 kr, kel káposzta 1-1.60 kr, fejes káposzta 4-8 frt, vörös káposzta 6-8 frt, mind 100 darabonként. Kakukfű 100 es. 40-60 kr., kapor 15-20 kr. tormá 15-20 frt, metélőhagyma 20 es. 10 kr. 100 darabonként. Karfiol darabja 10-15 kr., paradicsom 100 drb. 50-2 frt. Hajtatott idejű termények: fejes saláta 100 darab 1-1 frt 50 kr., zöld bab 1 zsák 1.50 kr. 2 frt, carotta 7 es. 10 kr., uborka 1 zsák 60-1 frt. 10k 100 drb. 8-10 forint, uborka savanyításra 100 drb. 60 kr. 1 frt, hónapos retek 7 csomó 10 kr., zöld bab 1 zsák 1.50-2 frt. 1 kiló 20 kr. borsó 1 liter 10-18 kr. dinnye 1 drb. 50-1 frt.

Kőbányai sertésvásár. Hízott sertés-árak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgrammon felüli súlyban) 40-40¹/₂ kr. — 2. Öreg közép (páronkint 300-400 klg. súlyban) 40-40¹/₂ kr. 3. Fiatal nehéz (páronkint 320 klg. felüli súlyban) 41¹/₂-42 kr. 4. Fiatal közép (páronkint 251-320 klg. súlyban) 42¹/₂-43 kr. 5. Fiatal könnyű (páronkint 250 klg. terjedő súlyban) 46-47 kr. II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronkint 280 klg. felüli súlyban) 40-41¹/₂ kr. — 7. Közép (páronkint 220-280 klg. súlyban) 42-42¹/₂ kr. 8. Könnyű (páronkint 220 kilogrammig terjedő súlyban) 46-47 kr. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronkint 260-320 klg. felüli súlyban) 41¹/₂-42¹/₂ kr. 10. Közép (páronkint 220-260 klg. súlyban) 41¹/₂-42¹/₂ kr. 11. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 41¹/₂-42¹/₂ kr.

Agazdaközönség legkedveltebb kaszája.

Villám

A szállítás április hó I-én kezdődik.

1 darab	85	90	95 cm. hosszú
Ára	1 frt 10 kr.,	1 frt 15 kr.,	1 frt 20 kr.

I pár kasza üllő és kalapács 1 frt 10 kr.

Egyedül csak a „Villám-kaszaim” felelnek meg a gazdaközönség teljes kívánásának, különösen az által, hogy a „Villám-kaszák” erős nyakkal, vékony, igen könnyű pengével vannak készítve és egy rendes kaszás ember kezéhez igazítva, nehogy még kovács kézhez kelljen adni a nyakát hajtani, mi által a kasza hátulja rendesen kilóg.

A „Villám-kaszákat” kikalapáltan, ami által már ki vannak próbálva, 10 darabonként postán bérmentve utánvét mellett szállítom, az esetleg meg nem felelők saját költségemen visszaküldhetők kicserélés végett.

Tisztelettel
VIOSZ ELEMÉR.
gazd. gépek gyári raktára és a „Villám-kasza” egyedüli szállítója. DEVECSER (Veszprém).

Jó házból való, erős, egészséges katolikus fiú

lakatos inasnak
felvétetik.

Pozsgay Lipót lakatosm.
BUDAPEST,
Népszínház-utca.

FRIEDENSTEIN V.
hírdetési irodája
BUDAPEST
bálvány-utca 2.

STOWASSER J.
hangszergyáros, es. és kir. udvari és hadseregszállító.
BUDAPEST.
II. ker., Lánchíd-utca 5.

Saját gyármányu fuvó, vonó és ütőhangszerek, kitűnő erős hangú cimbalmok és azok alkatrészeiről nagy képesárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. 1-15

Eípusztíthatatlan erős orgona harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Mindennemű hangszerek és harmoniták javítása a legolesőbb árban eszközöltetik.

UDVARY MÁTYÁS
órás és ékszerész Budapesten,
5-10 Kerepesi-ut 57. sz.
Munkácsy-kávéház mellett.

arany
ezüst ékszerék, látszerék és mérnöki műszerek raktára.
Javítások pontosan és állás mellett eszközöltetnek.
Képes árjegyzék ingyen.

Valódi genfi órák,

Legjobb ollsmérvölével kitértve.

Egy pár kasza üllő és kalapács 1 frt 10 kr.

Ócska hangszerek becsereítetnek.

Közsegi dobok.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 legtisztább érvényes
 SAVANYUVIZ.

BUTOROK

részletfizetésre

legolcsóbban kaphatók

EHRENTREU és FUCHS testvérek

Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Mi-
 előtt tavaszi és nyári ruházóvet stb. szükségletet fedezni, kérjen egy dusan összeválogatott s legdivatosabb szöveteket mutató mintagyűjteményt
SCHWARZ MÖR
 cs. és kir. szab. finom szövet- és gyapjúkellé-
 árak raktárából Zwittau 4. Brunn.)

A legkisebb mennyiségben is elküldöm. A megrendelő arat visszaveszem.
Mintákat bérmentés nélkül.
 Szép mintakönyvemek a szabó áraknak 50 kr. békülése ellenében, a mi az első megrendelésnél betudható.

ANTICOHOL egyedül ható szer makacs iszákosságnál, észrevétlenül s könnyen alkalmazható, ártalmatlanságáért kezeskedve, legjobb hatással. Gyógyultak halányilatkózatát rendszeresre állanak. 1 doboz használati utasítással 3 fnt (6 korona), 1 dupla doboz idült bajoknál 5 fnt (10 korona). Az összesnek előző beküldésénél bérmentes küldés. Egyedül valódi minőségben kapható
 1 - Salvator-nyergytúr,
 Nagy-Beeskereken.

„SZENT GELLÉRT“
KÖNYVNYOMDA

BUDAPEST, I. KER., DÖBRENTÉY-UTCA 18.

teljesen új berendezésű, s legizlesebb francia-szabású betűkkel bőven ellátott katolikus nyomda, mely a nyomdászati szakba vágó bármiféle munkát, a leg-egyszerűbbtől a legdíszesebbig, elvállal és azért kezeskedik.

Különösen föl hívja a főtiszt. **papság és községi elöljáróságok** becses figyelmét a **hivatalos nyomtatványokra.**

melyeket gyorsan, izléselesen és a lehető legolcsóbban szállít.

Főt. Plébánia-Hivataloknak.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda tisztelettel adja tudomásul, hogy ezentul az összes egyházi nyomtatványokat raktáron fogja tartani, melyek a legjutányosabb áron lesznek kaphatók. Eddig raktáron vannak és azonnal küldhetők: **Testimonium Confirmationis 100 darab 50 kr.**

Kivonat a születési anyakönyvből 100 drb 60 kr. — Halálozási értesítvény 100 drb 70 kr.

Keresztelési, Házassági és Halálozási űrlapok,

finom erős papírra nyomva: 100 darabja 1 fnt 20 kr.

Továbbá kaphatók: **községi hitelszövetkezeti tagsági és törlesztési könyvecskék.**

Ezen nagy 8-rétű 8 oldalas, erős borítékkal ellátott könyvecskék darabját 2 krajcárjával adjuk.

A „Szent Gellért“ könyvnyomda ezenkívül elvállal mindennemű megrendelést, egyházi, községi és magán jellegű nyomtatványokat és szállítja azokat a legrövidebb idő alatt, s legjutányosabb áron: erős, jó papírt ad s tetszetős, csinos kiállításra nagy sulyt fektet.

Tisztelettel kérjük a főt. Plébános urakat, a községi elöljárókat, a különféle egyetek tagjait s minden katolikus, hogy nyomdai megrendeléseiket ezentul ne zsidó vagy szintelen nyomdában eszközöljék, hanem keressék meg a „Sz.-Gellért“ katolikus könyvnyomdát, mely mindenkor rendelkezésükre áll s így is támogassák a kath. ügyet. Fogjunk össze valamennyien, akkor boldogulunk.

Könyvnyomdánk mint a katolikus érdekek megrendíthetetlen támogatója, büszkeségét helyezi abba, ha az igényeket minden tekintetben kielégítheti s a megrendelőktől csak dicséretet arathat.

Tisztelettel

Budapest, 1894. április 12. (I., Döbrentey-utca 18.)

a „Szent Gellért“ könyvnyomda.